

τῶς θεσμοὺς τοῦ Σόλωνος, δὲν διήρκεσεν ἡ ἐλευθερία ἐπέκεινα τῶν ἑκατὸν ἐτῶν, ἀν καὶ πολλοὶ νόμοι ἔγειναν μετὰ ταῦτα κατὰ τῆς ὑπεροπλίας τῶν ἰσχυρῶν καὶ τῆς ἀκολασίας τοῦ ὄχλου, περὶ τῶν ὁποίων δὲν προεῖδεν ὁ Σόλων. Ἀλλὰ τὰ πάντα εἰς μάτην· ἐπειδὴ καὶ οἱ νόμοι οὗτοι δὲν μετεῖχαν τοῦ μοναρχικοῦ, οὔτε τοῦ ἀριστοκρατικοῦ στοιχείου, ὁ βίος τῆς πολιτείας τῶν Ἀθηναίων, παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τῆς Σπάρτης, ὑπῆρξε βραχύτατος. Ἀς ἔλθωμεν ἤδη εἰς τὴν Ῥώμην, ἥτις, ἀν καὶ δὲν ἠτύχησε νὰ εὕρῃ ἀπ' ἀρχῆς νομοθέτην ὡς τὸν Λυκούργον, ὥστε νὰ καταστήσῃ αὐτὴν εὐδαίμονα καὶ μακροχρόνιον, ἐπειδὴ μολταῦτα συνέβησαν εἰς αὐτὴν τοσαῦτα περιστατικά, διὰ τὰς μεταξὺ τοῦ δήμου καὶ τῆς γερουσίας ἀναφύσεις ἐριδίας, ἔλαβεν ἐκ τῆς τύχης ὅ,τι δὲν ἔλαβεν ἐκ τοῦ νομοθέτου· καὶ ἀν δὲν εὔρε τὴν πρώτην τῶν εὐνοϊκῶν περιστάσεων, εὔρεν ὅμως τὴν δευτέραν· διότι ἦσαν μὲν οἱ πρῶτοι αὐτῆς θεσμοὶ πλημμελεῖς, δὲν ἀπεμακρύνθησαν δὲ τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ἥτις ἠδύνατο νὰ φέρῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἐντέλειαν. Ὁ Ῥωμύλος καὶ οἱ λοιποὶ μετ' αὐτὸν βασιλεῖς συνέταξαν πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς νόμους, προστατεύοντας τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ σκοπὸς αὐτῶν ἦτον νὰ θεμελιώσῃσι βασιλείαν καὶ ὄχι δημοκρατίαν, ἀρ' οὗ ἡ πόλις ἔμεινεν ἐλευτέρα, εἰλείποντο νὰ νομοθετηθῶσι πολλὰ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ταύτης, τὰ ὅποια οἱ βασιλεῖς ἐκείνοι δὲν ἐνομοθέτησαν. Μολονότι δὲ οἱ βασιλεῖς οὗτοι ἀπώλεσαν τὴν ἐξουσίαν διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, ἀναγορευθέντων ὅμως εὐθὺς, ἀντὶ τοῦ βασιλέως, δύο ὑπάτων, τὸ βασιλικὸν ὄνομα ἐξέλιπεν, ἀλλ' ὄχι καὶ ἡ βασιλικὴ ἀξία. Ἡ πολιτεία λοιπὸν τότε, ἔχουσα τοὺς ὑπάτους καὶ τὴν γερουσίαν, εἶχε τὰ δύο ἐκ τῶν εἰρημένων στοιχείων, τὸ μοναρχικὸν δηλαδὴ καὶ τὸ ἀριστοκρατικόν. Μὴ ὑπάρχοντος δὲ τοῦ δημοκρατικοῦ, καὶ τῶν εὐγενῶν ἀκολάστων γενομένων διὰ τὰς κατωτέρω ῥηθησομένης αἰτίας, ἐπανεστὴ ὁ λαὸς κατ' αὐτῶν ὥστε, θέλοντες οὗτοι νὰ μὴν ἀπολέσωσι τὸ πᾶν, ἠναγκάσθησαν νὰ παραχωρήσωσιν εἰς τὸν δῆμον τὸ μέρος του· συγχρόνως δὲ εἰς τὴν γερουσίαν καὶ εἰς τοὺς ὑπάτους ἐναπελείφθη τοσαύτη ἐξουσία, ὥστε διετήρησαν ἐν τῇ πολιτείᾳ τὸν ἀνήκοντα εἰς ἕκαστον βαθμὸν. Καὶ οὕτως ἐγεννήθη ἡ θεσμοθεσία τῶν δημάρχων, μετὰ τὴν ὁποίαν ἐπαγιάθη ἔτι μᾶλλον ἡ πολιτεία, εἰσαχθέντων εἰς αὐτὴν, ὡς εἴρηται, καὶ τῶν τριῶν πολιτικῶν στοιχείων. Τόσον δὲ εὖνους ἐδείχθη πρὸς αὐτὴν ἡ τύχη, ὥστε, ἀν καὶ μετέβη ἀπὸ τῆς μοναρχίας καὶ τῆς ἀριστοκρατίας εἰς τὴν δημοκρατίαν, διὰ τῶν εἰρημένων βαθμῶν καὶ διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, δὲν ἀφῆρθε ὀλοτελῶς ἀπὸ τοῦ μοναρχικοῦ στοιχείου ἢ ἐξουσίας, παραχωρουμένης εἰς τὸ ἀριστοκρατικόν, οὔτ' ἀπὸ τοῦ ἀριστοκρατικοῦ, παραχωρουμένης εἰς τὸ δημοκρατικόν· ἀλλὰ, διανεμηθεῖσα εἰς τὰ τρία, ἀπετέλεσε τὴν πολιτείαν ἐντέλη. Εἰς δὲ τὴν ἐντέλειαν ταύτην συνετέλεσαν αἱ μεταξὺ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς γερουσίας ἐριδίες, καθὼς εἰς τὰ δύο προσεχῇ κεφάλαια ἐν ἐκτάσει θέλει ἀποδειχθῇ.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΜΟΛΙΕΡΟΣ.

Ὁ Μολιέρος εἶναι εἰς τῶν μεγαλητέρων ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας, ὁ ἐξοχώτερος τῶν νέων κωμωδοποιῶν

τῆς Εὐρώπης ἀπάσης, καὶ ὅμως περὶ τῆς βιογραφίας του σχεδὸν δὲν ἔχομεν τι νὰ εἰπῶμεν. Ἡ ἱστορία, τόσον προθύμως συλλέγουσα τὰς ἐλαχίστας πράξεις τῶν ἀνδρῶν ὅσοι ἐπλήρωσαν τὴν γῆν δυστυχῶν καὶ δακρύων, σιωπᾷ συνήθως περὶ ἐκείνων οἵτινες διαποικίλουν μέτινα φαιδρὰ ἄνθη τοῦ βίου τὸ πολὺδακρυ στάδιον.

Μόλις σπάνιαί τινες καὶ ἀβέβαιαι εἰδήσεις περὶ αὐτοῦ μᾶς διδάσκουσιν ὅτι ἐγεννήθη ἐν 1620, υἱὸς θαλαμοστόλου τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ', καὶ προωρίσθη νὰ διαδεχθῇ τὸ πατρικὸν ἐπάγγελμα· ἀλλ' ὅτι λαχὼν ἀγωγῆς ἐλευθερίας, καὶ διδάχθεις τὴν φιλολογίαν, τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν νομικὴν, ἐδόθη, καθ' ἣν ἠσθάνετο ἐνδύμυχον καὶ ἀκάθεκτον κλισίαν ὅλος εἰς τὴν κωμικὴν μουσάν, καὶ, ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ Ἀριστοφάνης, παρίστα ὁ ἴδιος ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὰ ἀριστουργήματα τὰ ὁποῖα συνέγραψε. Τότε, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔθος τῶν ἡθοποιῶν, μετέβαλε καὶ τὸ τῆς οἰκογενείας του ὄνομα, καὶ ἀπὸ Ποκελίνος, ὡς ὠνομάζετο ὁ πατὴρ του, μετωνομάσθη Μολιέρος.

Ἀλλ' ἀνάγκην τῶν βιογράφων του δὲν ἔχομεν διὰ νὰ διίσχυρισθῶμεν ὅτι ὁ Μολιέρος, γεννηθεὶς καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ ἀρχαία κοινωνία ἤρριψε νὰ γηράσκῃ, καὶ ἡ ἀνάγκη μεταρρυθμίσεως αὐτῆς νὰ γίνηται αἰσθητὴ, συνετέλεσεν ὡς εἴ τις καὶ ἄλλος εἰς τὸ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν μεγάλην ἐκείνην περὶ τὰς ιδέας μεταβολὴν, ἥς ἡ τελευταία ἐκφράσις ἦν ἡ γαλλικὴ ἐπανάστασις. Ἡ φιλοσοφία ὑπέσειεν ἤδη τὸ παλαιὸν οἰκοδόμημα, ἡ ἠθικὴ διαφθορά, τῆς ἀριστοκρατίας ὁ ἐκτραχηλισμὸς τὸ ὑπέσκαπτον, τὸ ἡραίστειον τῆς μεσαιῆς τάξεως καὶ τῆς τοῦ λαοῦ ὑπογογγίζον προμεθυέν ἐκρηξίν, ἀλλὰ τὴν ὀξυτάτην πληγὴν τῇ κατέφεραν ὁ πέλεκυς τοῦ γελοίου, διὰ τῶν χειρῶν τοῦ Βολ-

ταίρου πρώτου, και μετὰ ταῦτα τοῦ Μολιέρου. Πάσας τὰς κακίας, πάσας τὰς γελοίας ἀξιώσεις, πάντα τὰ ἐπίχρυσα ῥάκη τῆς γραίας ἐκείνης κοινωνίας τὰ ἀνέπτυσεν ἐν πρὸς ἓν, και τὴν προνομιούχον ἐκείνην τάξιν, ἣτις ἐπέκειτο ἐπὶ τῆς Γαλλίας μεθ' ὅλου τοῦ θάρους τῆς ἀρχαιότητός της, και ἀνθίστατο εἰς πᾶσαν πρόδοον, τὴν παρέδωκεν εἰς τὴν χλεύην τοῦ ὄχλου, ἀπογυμνῶσας αὐτὴν τοῦ ἀρχαίου σεβασμοῦ ὃν ἀπροσβλήτως περιεβάλλετο. Καὶ τὸσον ἀνεξίτηλον ἦν τὸ στίγμα ὃ ἐκαυτηρίαζεν ἡ ἀπηνὴς Μοῦσα του, ὥστε ὅταν δύο αἰῶνας μετὰ ταῦτα ὁ Ναπολέων ἐκ τῶν ἐρρειπίων ἃ κατέρριψεν ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις, ἠθέλησε ν' ἀνοικοδομήσῃ πάλιν τὴν ἀρχαίαν Γαλλίαν, ἐπλασε μὲν βαρόνους, και κόμητας, και ὅλους τοὺς τιτλοφόρους τῆς παλαιᾶς ἀριστοκρατείας, ἀλλὰ μαρκεσίους δὲν ἐτόλμησε νὰ πλάσῃ, διότι οὗτοι ἔφερον τὸ προπατορικὸν ἀμάρτημα ὅτι ἐκωμωδῆθησαν ἰδίως ὑπὸ τοῦ Μολιέρου.

Ὡς συγγραφεὺς ὁ Μολιέρος, εἶναι εἰς ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν ἐκείνων υἱῶν τῆς φύσεως, εἰς οὓς ἡ ἔμπνευσις κατέρχεται αὐτομάτως, και οἷτινες ἐξ αὐτῆς τῆς πηγῆς ἀντλοῦντες, τίθενται ὑπεράνω παντὸς κανόνος, και ἀξιοῦσιν ὥστε τὰ προϊόντα των νὰ χρησιμεύσιν ὡς κανόνες εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Τὰς ἰδέας του δὲν ζητεῖ ἐπιπόνως, οὔτε ἐξεργάζεται και λειαίνει ἐναγωνίως αὐτάς· ἀλλ' ὡς σωρηδὸν τῷ ἐπέρχονται, οὕτω τὰς λαμβάνει τυχαίως, βέβαιος ὢν ὅτι ἡ πρώτη προσπεσοῦσα θέλει εἶσθαι εὐφυῆς, ἐπιτυχῆς, κωμικῆ. Ἡ στιχουργία και ἡ ὁμοιοκαταληξία εἰσὶ τῶν ἰδεῶν του πρόθυμοι ὑπηρετρίαι, και ποτὲ δὲν τὰς ζητεῖ, ἀλλ' ὡς νὰ τὸν ζητῶσιν αὐταί, ὥστε και ὁ Βοῖλῶ τὸν ἐρωτᾷ ἐξιστάμενος εἰς μίαν τῶν ποιητικῶν του ἐπιστολῶν, πού εὕρισκει τὴν ὁμοιοκαταληξίαν. Πρὸ πάντων δὲ εἶναι ὁ Μολιέρος ὁ ἀμίμητος τῆς φύσεως παρατηρητῆς, και τὸ μέγιστόν του προτέρημα δὲν εἶναι ὅτι διέγραψε τὰς ἀδυναμίας και τοὺς χαρακτῆρας τάξεων ἢ ἀνθρώπων τινων, ἀλλ' ὅτι διέγραψε θαυμασίως τὰς ἀδυναμίας και τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει, ὅτι ἐνεβάθυνεν ὑπὲρ πάντα ἄλλον εἰς τὰ ἄδυστα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, ὥστε πολλάκις εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν παθῶν ἀνύψωσε τὴν κωμωδίαν μέχρι τῶν ὁρίων τῆς τραγωδίας, ὡς φέρ' εἰπεῖν εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ Μισανθρώπου του, και εἰς τὸν Ταρτοῦφον, τὸ ἀθάνατον δρᾶμα του.

Τὸ κωμικὸν ἄλλας του εἶναι ἐνίοτε φορτικόν, συνεχέστερον ὅμως δηκτικόν, λεπτόν, ἀπροσδόκητον, και ὅλως ἀριστοφάνειον. Ὡς ποιητῆς ὅμως ὁ Μολιέρος πολὺ ἀπέχει τοῦ μεγάλου ἡμῶν κωμικοῦ. Τοῦτο δὲ προέρχεται ὡς ἐκ τῆς διαφόρου ἐπόψεως ὑφ' ἣν θεωρεῖτο τὸ δρᾶμα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων και ὑπὸ τῶν νεωτέρων. Παρὰ τοῖς μὲν τὸ δρᾶμα εἶναι μετάπλασις, ἀνάπτυξις και τελειοποίησις τῶν διονυσιακῶν διθυράμβων, παρὰ τοῖς δὲ εἶναι προῖον και εἰς διαλόγους μετασκευὴ τοῦ μυθιοστορήματος· ὥστε εἰς τὸ ἀρχαῖον δρᾶμα ἡ ποίησις εἶναι τὸ πρῶτον ἀπαιτούμενον, εἰς δὲ τὸ νέον δρᾶμα θεωρεῖται ὡς δευτερεύον και ἀπέρργον κόσμημα. Τοῦ Ἀριστοφάνους οἱ χοροὶ και αἱ παραβάσεις δύνανται πολλάκις νὰ συγκριθῶσι μὲ ὅ,τι ὑψηλότερον ἔγραψεν ὁ Σοφοκλῆς, και αὐτὸς ὁ Πίνδαρος, ἐν ᾧ τοῦ Μολιέρου αἱ κωμωδίαί, και αὐταὶ αἱ ἐστιχουργημέναι, ἀν' ἀφαιραιθῇ ἡ ὁμοιο-

καταληξία, μεταβάλλονται εὐχερέστατα εἰς πεζὰς, και κατ' οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων ὅσας ἔγραψεν εἰς πεζὸν λόγον. Εἶναι μάλιστα γνωστὸν ὅτι τοῦτο ἔπραξεν αὐτὸς ὁ ἴδιος ποιητῆς ὡς πρὸς τινὰ τῶν δραμάτων του. Οὕτω λέγεται ὅτι μέρος ἡ και τὸ ὅλον τοῦ *Σικελοῦ* Ἰατροῦ ἔγραψε κατ' ἀρχὰς διὰ στίχων, και μεταμεληθεὶς μετὰ ταῦτα μετέβαλε τοὺς στίχους εἰς πεζὸν, ὥστε και παρατηρεῖται ὅτι πολυλαχοῦ τοῦ δράματος τούτου διατηροῦνται ὅλα ἡμιστιχα ἀμετάβλητα.

Τὸν Μολιέρον ἐπὶ ζωῆς του ἐπεριποιήθησαν οἱ ἰσχυροὶ, ἀλλὰ μάλλον ὡς ἀνθρωπον ὅστις τοὺς διεσκέδαζε γράφων ἀστεία δρᾶματα, και πρὸ πάντων παριστῶν αὐτὰ μὲ μεγάλην ἐπιτηδειότητα, παρὰ ὡς ἔξοχον νοῦν τιμῶντα τὴν πατρίδα του διὰ τῆς εὐφυΐας του. Ὁ Βασιλεὺς Λουδοβίκος ὁ ΙΔ'. ἐνίοτε τὸν προσεκάλει και εἰς τὴν τράπεζάν του, ἀλλ' οἱ αὐλικοὶ τὸν περιεφρόνουν ὡς ἡθοποιὸν ἀσχημον. Ἐν τούτοις ὁ πατὴρ αὐτοῦ τῶν γελώτων, ὁ πρὸ δύο ἐκατονταετηρίδων τέρκων και φαιδρύνων ἅπασαν τὴν Εὐρώπην, και πάντας τοὺς τὴν γαλλικὴν μόνον ἀναγινώσκοντας, αὐτὸς ἦν ὁ ἴδιος δυστυχῆς, και περιέφερον εἰς τὸ στήθος του τὸν σκώληκα βαθείας θλίψεως. Ἡ γυνὴ του, ἣν ἡγάπα ἐγκαρδίως, εἰς ἣν ἐσθῆριζε πᾶσαν τὴν ἐλπίδα τῆς εὐτυχίας του, αὐτὴ ἀγενῶς τὸν ἐπρόδιδεν. Ἡ συμφορὰ αὕτη και οἱ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀγῶνές του ἐβράχυνον τὴν ζωὴν του, και χρονικὸν στηθικὸν πάθος τῷ ἠπείλει πρόωρον θάνατον. Μίαν ἐσπέραν ἠσθάνετο ἑαυτὸν δεινῶς πᾶσχοντα. Τινὲς τὸν ἐσυμβούλευσαν νὰ μὴ ἀναβῇ εἰς τὴν σκηνήν· ἀλλ' αὐτὸς δὲν ὑπήκουσε. Καὶ ἂν δὲν παραστήσω, εἶπε, πῶς θέλουσι ζῆσει τόσοι ὑποκριταὶ και τόσοι ἐργάται οἷτινες ἀπὸ τὴν παράστασίν μου περιμένουσι τὸν μισθὸν των; Καὶ ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἀνέβη εἰς τὴν σκηνὴν και παρέστησε τὸν κατὰ φαντασίαν ἀσθενῆ του, μίαν τῶν ὠραιότάτων και τῶν μᾶλλον θαυμαζομένων κωμωδιῶν του. Περιέργον δὲ ἦτον, αὐτὸς ὁ ἀληθῶς εἰς τὸ στήθος του περιφέρων τὸ θανατηφόρον πάθος και ἀψήφῳ αὐτὸ, νὰ μιμῆται μὲ τόσῃ ἀκρίβειαν τὸν φανταζόμενον μόνον και ὑποπτέοντα ὅτι πᾶσχει, ἐν ᾧ κατ' ἀλήθειαν εἶναι ὑγιέστατος. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς παραστάσεως τῷ ἐπῆλθε σπασμὸς, ἀλλὰ τὸν ἐπεκάλυψε διὰ βεθιασμένου γέλωτος. Τέλος μεγάλαι χειροκροτήσεις ἀντέμειψαν τὸν ὑποκριτὴν συγχρόνως και τὸν συγγραφέα, και ὁ Μολιέρος ἀπῆλθε χαίρων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του. Ἀλλὰ μόλις ἀφίχθη εἰς τὴν οἰκίαν του και μετὰ μίαν ὥραν ἐξέπνευσεν. Εἰς τὸν μέγαν δὲ τοῦτον ἄνδρα δὲν ἠθέλησαν νὰ χορηγήσωσιν οὔτε τὴν τιμὴν τοῦ ἐνταφιασμοῦ, διότι δῆθεν ἦτον ἡθοποιός· τοιαῦτα ἦσαν τὰ ἥθη τότε ἀκόμη τοῦ μᾶλλον ἐξευγενισμένου ἔθνους τῆς γῆς· και ἂν ἡ γυνὴ του, ἣτις τὸν ἐπρόδιδε ζῶντα, ἀποθανόντα δὲ τὸν ἐσέβετο, δὲν ἐρρίπτετο εἰς τοὺς πόδας Λουδοβίκου τοῦ ΙΔ', ἔσως ἡ Γαλλία ἠθέλην ἐρυθρῖα σήμερον ὅτι ἔρριψεν εἰς τοὺς κόρακας τὸ σῶμα τοῦ Ἀριστοφάνους τῆς.

Ἀλλὰ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἡ δόξα ὅσον μακρύνεται τόσον αὐξάνει. Ολίγοι τινες μεμψίμοιροι εὐρέθησαν κατακρίνοντες τὸν Μολιέρον, και μεταξὺ ἄλλων και ὁ Ρουσσώ, ὡς δῆθεν μὴ πάντοτε σεβασθέντα τὴν ἠθικὴν, ἀλλ' οἱ αἰῶνες τὸν ἐδικαίωσαν και

τὸν ἐφήμιταν, καὶ ἡ Γαλλία τῷ ἀνεγείρει σήμερον [ται ἐπὶ κεφαλίδος τῆς παρούσης ἐπιτόμου βιογραφί-
εἰς Παρίσια χαλκοῦν ἀνδριάντα, αὐτὸν ὅστις φαίνε- κῆς σημειώσεως.

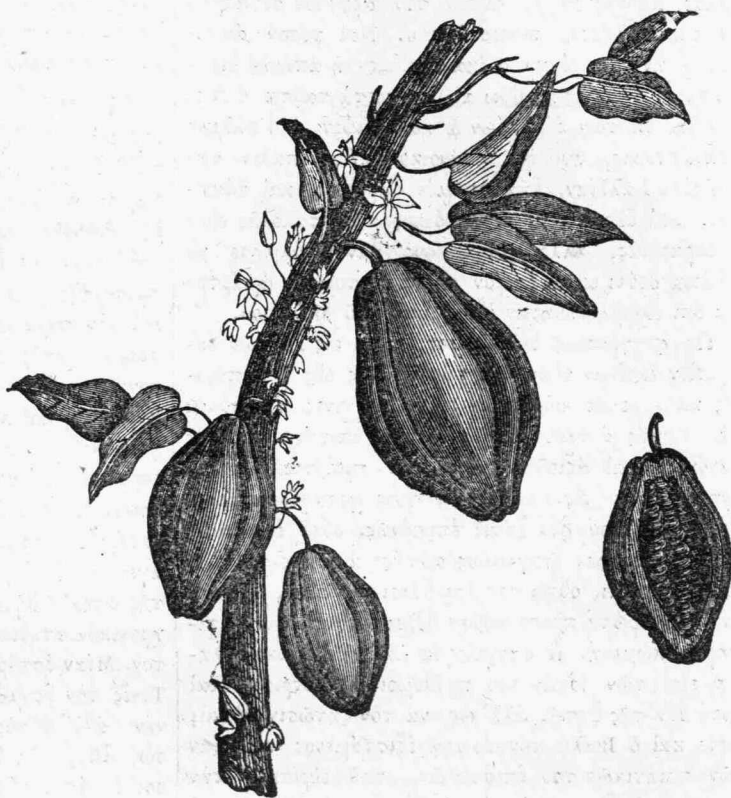
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΑΚΑΟΔΕΝΔΡΟΝ.

Τὸ κακάον, ἐξ οὗ ἡ σοκολάτα κατασκευάζεται εἶναι ὁ σπόρος δένδρου τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Αἰναῖος ἠρέσκετο τόσον εἰς τὴν τροφήν τῆς σοκολάτης, ὥστε ὠνόμασε πομποδῶς τὸ παράγον αὐτὴν δένδρον θεόδωρον (theobroma cacao). Διτηρήθη δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο διὰ τὴν πρὸς τὸν ἔνδοξον βοτανικὸν ὑπόληψιν, ἂν καὶ ἡ ἀξιολογότης αὐτοῦ δὲν εἶναι ὡς ἡ τῆς μυθώδους ἀμβροσίας. Εἶναι ὅμως ἀληθές ὅτι τὸ κακάον ἔχει ἐξαιρετοὺς θρεπτικὰς ιδιότητας, καὶ δύναται νὰ παρέξῃ πολλὰς εὐεργεσίας εἰς τοὺς περιηγητὰς, μάλιστα εἰς τοὺς ναυτικούς, κατὰ τοὺς μακροχρονίους τῶν πλοῦς, καὶ προσέτι δὲ ποικίλλει τὰ ἐδέσματα ἡμῶν εὐαρέστως. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἡ Ἰσπανία εἶναι ὁ μόνος τόπος, εἰς ὃν ἡ σοκολάτα εἶναι τροφή πάνδημος. Δυστυχῶς δὲ τὸ κακαόδένδρον ἔχει πατρίδα τὴν διακεκαυμένην ζώνην, καὶ ἀπ' αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ. Μεταξὺ τῶν τροπικῶν τὸ δένδρον καρποφορεῖ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀλλ' εἰς τὰ κλίματα ὅπου ἡ βλάστησις δὲν δύναται νὰ ᾔται ἀδιάλειπτος, καρποφορεῖ μόνον ἅπαξ.

Τὸ κακαόδένδρον εἶναι μετρίου μεγέθους, καὶ δὲν υπερβαίνει κατὰ τὸ ὕψος τὰ ἑπτὰ μέτρα. Μακρόθεν θεωρούμενον ἔχει τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῆς κερσού, ἀλλὰ τὰ φύλλα του εἰσι πολλὰ μεγαλύτερα, ἔχοντα ἑπτὰ καὶ ἡμίσεως δακτύλων μῆκος ἐφ' ἑνὸς καὶ ἡμίσεως πλάτους. Τὰ ἄνθη γεννῶνται ἐπὶ χονδρῶν κλάδων καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου· ὁ δὲ κάλλεξ εἶναι ὑπέρυθρος, καὶ τὰ πέταλλα κίτρινα κλινόντα πρὸς τὸ ἐρυθρόν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἄνθη ταῦτα εἰσι μικρὰ καὶ πολλὰ, καὶ οἱ καρποὶ ὀγκώδεις, δὲν προκρίπτει τὸ πλεῖστον μέρος, καὶ ἡ ἄφθοτος ἀνθησις, γινομένη δις τοῦ ἔτους, εἶναι πολυτέλεια ὀλίγον ἐπωφελής· ἀλλ' ἀρέσκει πολὺ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς ἐποχὰς, καὶ συμβάλλει εἰς τὸν ὠραϊσμόν τῶν κήπων.

Οἱ καρποὶ τοῦ δένδρου τούτου ἔχουσι τὸ μέγεθος τῶν σικυῶν (ἀγγουρίων) μικροῦ εἶδους, καὶ εἰσι μικροὶ ἑπτὰ ἕως ὀκτῶ δακτύλους, ἔχοντες ἐξογκώσεις. Ὅταν λάβωσι κίτρινον βαθύ χρῶμα, τότε εἰσὶν ὥριμοι, καὶ ἐπέστη τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν ὁ καιρὸς. Εἰς τὴν ἀκμὴν ταύτην τῆς ὠριμότητος ἔχουσιν ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ καρποῦ λευκὴν σάρκα, ἣτις περιέχει τοὺς σπόρους· ἡ γύσις του τότε εἶναι γλυκεία. Μετὰ δὲ τὴν συλλογὴν ἀφαιρεῖται ὁ φλοιὸς τῶν καρπῶν, τίθενται εἰς καδίων οἱ σπόροι μετὰ τὴν περικαλύπτουσαν αὐτοὺς σάρκα, καὶ ἐγκαταλείπονται εἰς χη-

μικὴν ζύμωσιν, ἣτις ἐπέρχεται ταχέως. Ἐκβάλλον-
ται δὲ τότε οἱ σπόροι καὶ ξηραίνονται. Τὸ δ' οἰνώδες
βρευστὸν τὸ ἐναπομείναν εἰς τὸ καδίων εἶναι εὐχάριστον
ποτόν, καὶ ἐξ αὐτοῦ δύναται ν' ἀποσταχθῇ ρώμιον.

***

ΠΟΙΚΙΛΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΑΔΑΜΑΣ.

Περὶ τῶν ιδιοτήτων καὶ ἐλλείψεων αὐτοῦ. — Περὶ
τῶν Ἀδαμάντων τοῦ Ἡγεμόνος τοῦ Ματὰρ,
τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας, τοῦ Αὐτοκρά-
τορος τῆς Αὐστρίας. — Περὶ τοῦ Ἀρτιβασιλέως.
— Περὶ τοῦ Ἀδάμαντος τοῦ Βασιλέως τῆς Πορ-
τογαλλίας. — Τέχνη τοῦ κόπτειν τὸν Ἀδάμαν-
τα. — Ἀδαμανταρυχεῖα. — Μετάλλευσις τῶν
αδαμάντων εἰς Βρασίλλαν.

Ὁ Ἀδάμας, ἐπιστημονικῶς θεωρούμενος, εἶναι
ἄνθραξ καθαρὸς· ἀλλ' ἡ σκληρότης του, ἡ λάμψις του,
ἡ ιδιότης, τὴν ὁποίαν ἔχει, τοῦ θλάειν τὸ φῶς καὶ
τοῦ διαχέειν αὐτὸ πολλάκις εἰς δραγμοὺς πολυχρῶ-
μους, κατέστησαν αὐτὸν εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς πολύ-
τιμον· ὁ μᾶλλον δὲ τιμώμενος εἶναι ὁ ἐντέλως διαυ-
γής. Ἡ ἐντέλεια τοῦ ἀδάμαντος συνίσταται εἰς τὴν
διαύγειαν, εἰς τὴν στιλνότητα καὶ εἰς τὸ θάρος, ἡ
δ' ἑλλειψίς του εἰς τὸ ὑπωχρον χρῶμα, εἰς τὰς κηλί-
δας καὶ εἰς τὰς ἐρυθράς ἢ μελαίνας ἀκωκίας.

Εἰς τὰς Ἰνδίας οἱ ἀδαμαντοποιοὶ κατασκευάζουσιν
ἐν τινι τοίχῳ ὀπὴν ἐνὸς τετραγωνικοῦ ποδοῦ, καὶ εἰς